

Regiter

Brällags : 7:e
 Ungdomens nöjen
 Västlagille
 Bydegille o. skillingille
 Bariseps
 Jul "jullchar"
 Stöffer
 Majpisarand
 Majstäng
 Affertialla
 Belysning

Syft. reg.

7:e
 K.
 M: e
 " : e
 " : g
 N: a
 M: ö
 M: e
 P. l.
 F:

Bröllop.

Bröllop.

Jag var en gång med på ett bröllop hemma i Norrtou.
Där var det tio sjkutsar .Och det var tio flickor med
höga spiror på huvudet och så var där ledsvenner
och marskalkar.

Brudgummen med all sin släkt kom alltid
bröllopsmorgonen.Då voro alltid musikanterna komna,
och de skulle ut på gården och taga emot med musik och
så skulle de "skänka" vin åt dem.Och för varena skjuts,
skulle spelamannen ut och taga emot dem och spela för
dem och bjuda .

Bruden skulle vara klädd,när brudgummen kom
till gården,Det var alltid en viss bestämd människa,
som skulle kläda bruden.Här på orten var det vanlägen
densamma ,som brukade göra det nästan alltid.

Sen stassades det till kyrkan .Före redo
tio par med brudgummen och sedan åkte bruden!Men
när man sen skulle hem från kyrkan ,åkte brudgummen
hos bruden.Då re@ han inte. Ridningen blev förresten
rätt snart bortlagd.Då man färdades till kyrkan var
det en väldig massa folk ute .Särskilt brukade man
mycket skjuta med påffertar.Av kvinnorna i stasen voro Klädsel.
somliga klädda i speditröjor med silver- och guldmaljor.
Alla gifta fruntimmer hade vita klutar på huvudet,men
alla flickorna hade blommor i håret.Karlarna voro
enkelt klädda i svarta rockar med tre sömmar i ryggen
och höga hattar.De ogifta voro för till kyrkan men
de gifta före hem.

Det skänktes alltid en fin bibel Brudens klädsel
till bruden så snart brudparet voro vigda i kyrkan.
Bruden var vanligen klädd i en enkel svart klänning
Somliga hade en stor silverkätting om halsen,som kallades
"tåsakätting" med ett stort knäppe och en kula ,som
hängde ner åt ryggen.

Den, som först rörde sig i kyrkan av brudparet, skulle först då av dem ,trodde man.

Tyda.

Då man kom tillbaka från kyrkan fick ingen gå av vagnen förrän man hade fått traktering. Om man hade bröllop i kyrkbyn gick man ~~XXXXXX~~ till kyrkan ,men då skulle man i alla fall ha traktering innan man gick in.

Efter hemkomsten hade man middag. Man satt kring långa bord. Överallt hade man klätt ~~med~~ vävda täcken och man rörde inte vid en enda vägg. På bänkarna hade man också vävnader. Vid middagen sutto präst och klockare vid bordsändan vid hedersplatsen. vid brudparets sida. Måltiden.

Efter middagen hade man dans på logan, som var klädd och pyntad. Så hade man spelemän, som spelade fiol och klarinett. Ofta hade man dessutom ofta en "tamburing". Dansen.

Den andra kvällen av bröllopet skulle brudparet sitta inne vid bordet. Bruden hade en spettekaga

och brudgummen en liter punsch eller vin. Så var det Bruaskänk.
tid att ge "bruaskänk". Det sattes fram en skål
och talesmannen höll på och pratade i ett. Det var alltid
en del skämt och skoj, då man skulle ge "bruaskänk". En
del gav en ~~25 kronor~~ 25 kronor i vaggepengar och
fyra styver i bruaskänk. Vaggepengar var för att de
skulle slippa att vagga, när de kom på besök hos de
nygifta, sådan de hade fått arvingar.

Dansa kronan av bruden. När man skulle dansa Dansa kronan
kronan av bruden var det en som dansade med henne och av bruden.
så nappades de om kronan. Följa brudparet

Man skulle enligt gammal sed alltid följa brud- i säng.
paret i säng, då de skulle gå och lägga sig den första
kvällen. Man ville följa med för att taga kläderna av
bruden.

Så åt man och drack och lekte och röade sig
varje kväll. Och ungdomen kom från alla håll fram till
bröllopgården och skjör och skojade. Ibland kunde det

Hända, att hela byalaget kom fram på logen och dansade tillsammans med bröllopsgästerna..

Bröllopsgästerna voro inkvarterade på alla möjliga ställen i byn de som inte kunde få plats på bröllopsgården och våro långväga ifrån.

Dan efter bröllopet skulle fötötteögana fram och då skulle man flytta till det nya hemmet. Sen hade man bröllop där på stället också och det varade i två dagar. Katten skulle man alltid ha med till det nya hemmet.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

acc no 2532

Skane
Frato
Bisjoklaster
Sept. 1929

Uppgt. Ald. Nilsson
Ber. av (Mora) Jons-Ols
Lugby

Ungdomens nöjen.

Ungdomens nöjen.

Man dansade aldrig ute förr i världen så mycket
som man gör nu. Vi hade aldrig dans ute mer än en kort tid
mellan pingst och midsommar och då dansade man inne i Sextorpa
skog.

Slättagille.

Slättagille.

Då man hade slättagille på ett ställe ,skulle alla byns drångar dit och slå och alla pigorna skulle dit och **stränga**.Men det var inte bara drångar,utan tvärt om var det mest söner och döttrar på gårdarna,det fanns inte så mycket tjänare i Norrtou precis.

Så hade man fin mat hela dan och på kvällen,när det var slut samlades man på gården till gille och dans .Det var aldrig tal om någon batalning utan man hade gille för lönen.

2532

Brydegille och skättegille.

Brydegille och
skättegille.

Hemma i Norrtou hade man inte gille förrän man hade avbrutit och avskätt. Sen man hade slut på det, gick ungdomen omkring och samlade ihopp till gillet, Man fick vanligen en skäppa malt på varje ställe, och så fick man ägg och pengar, minst en krona. Sen hade man ett gille och där var husbonden med. Gillet varade i två kvällar. Första kvällen fick man kaffe och smörmadar och så brännvin förstås så mycket man ville ha. Sen dansade där tills långt ut på kvällen.

Sen nästa dag hällö drängarna vad man kallade frimåndag, till dess att middan var färdig och hade ätits. Sen kom ungdomen från de andra ställena och de husbönder, som var livade av det och sen blev det dans igen heka kvällen.

Gillet gick om på de olika gårdarna och varje bonde visste, när det var hans tur att hålla gille. Det betalades ängenting, utan allt, som man inte fick till gillet, bekostade husbonden på stället.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skane
Frosta
Bosjöklöster
uppgår 1929

9- *Upp av Olof Nilsson* M. g.
2532
Upp av Ouse Jön-Olof
född i Lyby

Bastrep.

Bastrep.

Min farfar gjorde aldrig nåt annat än gjorde rep.

Hemma fanns det en stor ugn med ett stort "lurehål", där stack han in sina käppar på vintern, när inte linden var "löft".

Han brukade passa på, när mor skulle baka, då kom han stickandes med sina käppar. Men någon bastugn hade man inte.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skåne
Frosta
Besjörkdoster
1729

-10-

Myndig av Coll. Pålsson Ni a

2532

Var av mor-jons Ols

Staffan.

Staffan.

Annandag jul hade alla byns söner var sin häst och så red de omkring till alla gårdarna och sjöng en visa, Staffansvisan. De kommo till den första gården ~~XX~~ i daningen. Så red de opp vid fönsterna och ställde hästarna i en rad och sen började de sjunga, sen de först hade hälsat God morgon. Sen kom folket i huset ut och bjöd på traktering, antingen mannen i huset eller en son eller en dotter. Det var aldrig mer än en son från varje ställe, som var med och red Staffan.

2532

Jul, "jullekar".

Jul.

Varenåa jul hade man här i byn fyra jullekar.
Det var fyra kvällar under julen, annandagskväll, nyårsdagskväll,
trettondedagskväll och om Knut. Det gick alltid om på
bönderna, så att de byttes till att ha jullekarna hemma hos sej.
Man dansade, lekte och hade roligt. Och så bjöds det på kaffe och
smörmadar.

2532

Majfirande.

Majfirande.

Den förste maj kom ungdomen och sjöng maj i by. Då hade de gröna kvistar, som de satte i takskägget, och ofta hade de ett ganska stort besvär, innan de kunde få fatt i nåt gönt, för det var inte alltid det fanns något så snart på året. Så sjöng de en visa och lovade, att de skulle komma igen om pingst och hämta ägg och pengar till pingstgillet. Då hade de ett gille i två nätter och en dag. Drängarna höll frimåndag dagen, som kom emellan och på kvällarna samlades man pojkar och flickor och dansade.

2532

Majstång.

Majstång.

Majstång hade vi nere i Sextorpa hult. Det var i vanliga fall en lång lång björk, som man högg alla grenarna av men den översta delen var kvar med några kvistar. Hela stängen var klädd med blommor, de grannaste man kunde hitta.

Så hade man höstgille i hultet, Det var midsommas-¹⁴ dag och på den dagen fyllde Kapten Fredrik von Seth ~~XX~~ år, och det var han, som ägde Sextorp. Då lät han alltid köra fram en tunna öl och en tunna brännvin och kaffe och smörmadar, som det bjöds på alla hans underlydande och deras familjer.

Majstången hade en tvärslå och där kunde hänga 5-6, ibland 7-8 kransar. Kransarna voro buhna av blommor, pioner och andra, som man kunde hitta ute i skogen. Själva kronan lät man sitta kvar och den pryddes man särskilt med blommor och grönt. Men grenarna nere omkring högg man av, för annars kunde man ju inte klä stängen med blommor. Ibland kunde de inte få fatt i en björk och då kom man med en gran. Den var ju alltid så gott som ren nere omkring och det fanns bara en liten krona opptill. Så dansade man tills det var ljusan dar. ▽

2532

Offerkälla.

Offerkälla.

Det fanns en källa nere i Norrtou by, som man kallade Byakällan . De hade mycket hox pox med den. De brukade gå dit om midsommarafton , de som hade sjuka barn. Men vad de gjorde med dem det vet jag inte. Det skulle alltid vara så tyst med det. Det var en fyrkantig källa, som man hade slagit ner pålar runtom och satt ett fyrkantigt kar omkring.

9.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2532

Belysningen.

Belysningen.

Man hade en liten tranlampa av järn, och till veke hade man en liten bit av mörgen i sådan säv, som man kunde hitta i bäckarna. Kring denna lilla lampa skulle först och främst vi fyra skolbarn sitta, som hade våra läxor att läsa. Sen utanför i en ring satt mor och pigan och hade nåt för sig och så satt drängarna där på kvällarna, Antingen gjorde de kvastar eller nåt annat, som behövdes till gården.